

Curtea declară nevalidă în parte Directiva 2012/19 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, în măsura în care această directivă obligă producătorii de panouri fotovoltaice să finanțeze costurile aferente gestionării deșeurilor generate de panourile respective atunci când acestea au fost introduse pe piață la o dată anterioară celei a intrării în vigoare a directivei menționate

Pe de altă parte, această directivă se opune unei legislații naționale care impune finanțarea costurilor amintite utilizatorilor panourilor fotovoltaice introduse pe piață după data intrării sale în vigoare

Vysočina Wind este o societate cehă care exploatează o centrală de energie solară echipată cu panouri fotovoltaice introduse pe piață după 13 august 2005.

În conformitate cu obligația prevăzută de Legea cehă nr. 185/2001 privind deșeurile (denumită în continuare „Legea privind deșeurile”)¹, ea a participat la finanțarea costurilor aferente gestionării deșeurilor provenite din panouri fotovoltaice și a plătit, în acest sens, contribuții în cursul anilor 2015 și 2016.

Întrucât a considerat însă că această obligație de a contribui rezulta dintr-o transpunere incorectă a Directivei 2012/19 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE)² și că plata acestor contribuții constituia un prejudiciu, Vysočina Wind a formulat, în fața instanțelor cehe, o acțiune în despăgubire împotriva Republicii Cehe. În acest context, Vysočina Wind susținea că dispoziția din Legea privind deșeurile care prevedea obligația de a contribui a utilizatorilor de panouri fotovoltaice contravine articolului 13 alineatul (1) din Directiva privind DEEE, care pune în sarcina producătorilor echipamentelor electrice și electronice, iar nu a utilizatorilor acestora, finanțarea costurilor aferente gestionării deșeurilor provenite din echipamente introduse pe piață după 13 august 2005.

Întrucât acțiunea introdusă de Vysočina Wind a fost admisă atât în primă instanță, cât și în apel, Republica Cehă a formulat recurs la Nejvyšší soud (Curtea Supremă, Republica Cehă).

Fiind sesizată cu titlu preliminar de această din urmă instanță, Curtea, reunită în Marea Cameră, se pronunță, pe de o parte, cu privire la interpretarea și la validitatea articolului 13 alineatul (1) din Directiva privind DEEE și precizează, pe de altă parte, condițiile de angajare a răspunderii unui stat membru pentru încălcarea dreptului Uniunii în contextul transpunerii unei directive.

Aprecierii Curții

Recurgând la o interpretare literală a Directivei privind DEEE, Curtea confirmă, în primul rând, că **panourile fotovoltaice constituie echipamente electrice și electronice** în sensul acesteia, astfel încât, în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din directiva amintită, finanțarea costurilor aferente gestionării deșeurilor generate de panourile respective introduse pe piață începând de la

¹ Articolul 37p din zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (Legea nr. 185/2001 privind deșeurile și de modificare a altor legi).

² Directiva 2012/19/UE Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE) (JO 2012, L 197, p. 38, denumită în continuare „Directiva privind DEEE”).

13 august 2012, data intrării în vigoare a acestei directive, trebuie să revină producătorilor panourilor menționate, iar nu, astfel cum prevede legislația cehă, utilizatorilor lor.

În al doilea rând, Curtea examinează validitatea articolului 13 alineatul (1) din Directiva privind DEEE, în măsura în care această dispoziție se aplică panourilor fotovoltaice introduse pe piață după 13 august 2005, respectiv la o dată anterioară celei a intrării în vigoare a directivei respective.

În această privință, Curtea amintește mai întâi că, deși principiul securității juridice se opune aplicării unei norme de drept noi în cazul unei situații împlinite anterior intrării sale în vigoare, din jurisprudența sa rezultă de asemenea că o normă de drept nouă se aplică imediat efectelor viitoare ale unei situații născute sub imperiul legii vechi, precum și situațiilor juridice noi.

Astfel, Curtea verifică dacă aplicarea normei de drept enunțate la articolul 13 alineatul (1) din Directiva privind DEEE, potrivit căreia producătorii, iar nu utilizatorii, sunt obligați să asigure finanțarea costurilor aferente gestionării deșeurilor generate de panouri fotovoltaice introduse pe piață după 13 august 2005, în cazul în care aceste panouri au devenit sau vor deveni deșeuri începând de la data intrării în vigoare a directivei, este de natură să aducă atingere unei situații împlinite anterior intrării sale în vigoare sau dacă această aplicare urmărește, dimpotrivă, să guverneze efectele viitoare ale unei situații care a apărut înainte de intrarea în vigoare menționată.

Or, întrucât reglementarea Uniunii care exista înainte de adoptarea Directivei privind DEEE lăsa statelor membre posibilitatea de a impune suportarea costurilor de gestionare a deșeurilor provenite din panouri fotovoltaice fie deținătorului actual sau anterior al deșeurilor, fie producătorului sau distribuitorului panourilor, **Directiva privind DEEE a avut incidență asupra unor situații împlinite anterior intrării sale în vigoare** în statele membre care decisese să impună aceste costuri utilizatorilor panourilor fotovoltaice, iar nu producătorilor acestora, cum era situația în Republica Cehă.

În acest sens, Curtea precizează că o normă de drept nouă care se aplică unor situații împlinite anterior nu poate fi considerată conformă cu principiul neretroactivității actelor juridice atunci când modifică, *a posteriori* și în mod imprevizibil, repartizarea costurilor a căror apariție nu mai poate fi evitată. Or, în speță, **producătorii panourilor fotovoltaice nu erau în măsură să prevadă, la momentul proiectării panourilor, că ar fi obligați ulterior să asigure finanțarea costurilor aferente gestionării deșeurilor generate de aceste panouri.**

Având în vedere aceste considerații, Curtea **declară articolul 13 alineatul (1) din Directiva privind DEEE nevalid în măsura în care dispoziția menționată impune producătorilor finanțarea costurilor aferente gestionării deșeurilor generate de panouri fotovoltaice introduse pe piață între 13 august 2005 și 13 august 2012.**

În al treilea rând, Curtea afirmă că introducerea în Legea privind deșeurile a unei dispoziții ce prevede o obligație de a contribui în sarcina utilizatorilor de panouri fotovoltaice, care este contrară Directivei privind DEEE, cu mai mult de o lună înainte de adoptarea acesteia din urmă, nu constituie, ca atare, o încălcare a dreptului Uniunii de către Republica Cehă, din moment ce atingerea rezultatului prevăzut de directivă nu poate fi considerată grav compromisă înainte ca aceasta să facă parte din ordinea juridică a Uniunii.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293